

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

РІШЕННЯ

від 01 березня 2023 р.

№ 155/2

Щодо законопроекту про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод (реєстр. № 9020)

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод (реєстр. № 9020 від 16.02.2023), внесений народним депутатом України Єфімовим М.В. та іншими народними депутатами України, і відмічає.

Метою законопроекту визначено запровадження нового виду ліцензійної діяльності з буріння свердловин для добування підземних вод та їх ліквідація та/або тампонування та визначення відповідного органу ліцензування.

Законопроектом передбачається внесення змін до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та Водного кодексу України, якими пропонується:

1) встановити, що такий вид господарської діяльності, як буріння свердловин з метою водопостачання та їх ліквідація та/або тампонування підлягає ліцензуванню у порядку передбаченому законодавством;

2) визначити, що до компетенції центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, у галузі управління і контролю за використанням і охороною вод та відтворенням водних ресурсів належить видача відповідних ліцензій.

Державна служба геології та надр України повідомила про підтримку прийняття законопроекту та відсутність пропозицій та зауважень до нього.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України підтримує законопроект із зауваженнями. Зазначило, що при внесенні змін до статті 7 Закону України «Про ліцензування господарської діяльності» та статті 17 Водного кодексу України доцільно використовувати єдину назву запропонованого виду ліцензійної діяльності, що дозволить уникнути правової невизначеності у застосуванні норм на практиці.

Крім того, категорія «добування підземних вод» є більш ширшою, аніж «водопостачання», адже першочерговим у використанні свердловини є саме добування підземних вод, а вже подальша мета цього видобування може бути варіативною. Таким чином, міністерство пропонує уніфікувати термінологію законопроекту, а саме слова «буріння свердловин з метою водопостачання та їх ліквідація та/або тампонування» замінити словами «буріння свердловин для добування підземних вод та їх ліквідація та/або тампонування» у відповідних відмінках.

Також пропонує доповнити законопроект внесенням змін до статті 44 Водного кодексу України, а саме доповнення її пунктом такого змісту: «9¹) залучати до проведення робіт з буріння свердловин для добування підземних вод та їх ліквідації та/або тампонування суб'єктів господарювання, які мають ліцензію на відповідний вид господарської діяльності, передбаченої пунктом 35) частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності».

Запропоновані зміни доцільні у зв'язку із введенням нового виду державного регулювання, що має створювати відповідні обов'язки як для суб'єктів господарської діяльності, так і для водокористувачів, залучених до користування послугами таких суб'єктів.

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України звернуло увагу, що пунктом 1 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» визначено, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, тоді як пунктом 2 цього розділу передбачено: «Суб'єкти господарювання, які на момент набрання чинності цим Законом здійснюють відповідно до вимог законодавства господарську діяльність з буріння свердловин з метою водопостачання та їх ліквідація та/або тампонування, мають право протягом року з моменту набрання чинності цим Законом здійснювати відповідну діяльність без отримання ліцензії з буріння свердловин для добування підземних вод та їх ліквідації та/або тампонування, а також не несуть відповідальності за здійснення такої діяльності до набрання чинності цим Законом».

Таким чином, розробники законопроекту дають право суб'єктам господарювання впродовж року вести свою діяльність з порушення чинного законодавства, тоді як більш доцільним було б передбачити обов'язок таких суб'єктів отримати ліцензію впродовж наданого перехідного періоду.

Враховуючи зазначене та з метою дотримання вимог нормопроєктувальної техніки, міністерство пропонує викласти пункти 1, 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» у такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності через шість місяців з дня його опублікування.

2. Суб'єкти господарювання які проводять діяльність з буріння свердловин для добування підземних вод та їх ліквідацію та/або тампонування зобов'язані отримати ліцензію на відповідний вид господарської діяльності у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом».

З урахуванням того, що зазначений законопроект є взаємопов'язаним зі змінами, запропонованими законопроектом про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення

відповідальності за незаконну діяльність з буріння та використання свердловин для добування підземних вод» (реєстр. № 9021 від 16.02.2023), набрання чинності кожним з них має відбуватися одночасно.

Державна екологічна інспекція України також надала зауваження та пропозиції до законопроекту. Так, частиною першою статі 106 Водного кодексу України визначено, що спеціальні роботи по спорудженню експлуатаційних свердловин на воду здійснюються згідно з проектно-кошторисною документацією організаціями, які мають відповідні дозволи на виконання таких робіт.

Відповідно до частини третьої статі 105 Водного кодексу України всі свердловини на воду, не придатні для експлуатації, покинуті спостережні та пошукові свердловини на всі види корисних копалин, а також вертикальні й інші гірничо-пошукові та експлуатаційні гірничі виробки і покинуті криниці повинні бути затамповані чи ліквідовані.

З огляду на вищевикладене, пункт 35), яким пропонується доповнити частину першу статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», Державна екологічна інспекція України вважає за доцільне викласти з урахуванням змісту статей 105 та 106 Водного кодексу України, в такій редакції: «35) буріння експлуатаційних свердловин на воду, а також ліквідація та/або тампонування не придатних для експлуатації або покинутих свердловин на воду».

Пункт 1¹, яким пропонується доповнити частину першу статті 17 Водного кодексу України, викласти в такій редакції: «1¹) видача ліцензії з буріння експлуатаційних свердловин на воду, а також ліквідацію та/або тампонування не придатних для експлуатації або покинутих свердловин на воду».

Крім того, з метою встановлення відповідальності за недотримання нормативних вимог під час буріння свердловин та проведення ліквідаційного санітарно-технічного тампонажу таких свердловин після припинення їх експлуатації Державна екологічна інспекція України пропонує доповнити законопроект такими положеннями:

статтю 44 Водного кодексу України, якою визначено обов'язки водокористувачів, доповнити новим пунктом 9¹) в такій редакції:

«9¹) здійснювати проведення робіт з буріння експлуатаційних свердловин на воду, а також ліквідацію та/або тампонування не придатних для експлуатації або покинутих свердловин на воду лише за наявності ліцензії на провадження відповідного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню відповідно до закону»;

статтю 110 Водного кодексу України, яка визначає відповідальність за порушення водного законодавства, доповнити новим пунктом такого змісту:

«16) самовільне проведення робіт з буріння експлуатаційних свердловин на воду, а також ліквідація та/або тампонування не придатних для експлуатації або покинутих свердловин на воду»;

статтю 65 Кодексу України про надра, яка визначає відповідальність за порушення законодавства про надра, новим пунктом такого змісту:

«самовільне проведення робіт з буріння експлуатаційних свердловин на воду, а також ліквідацію та/або тампонування не придатних для експлуатації або покинутих свердловин на воду».

Слід зауважити, що про необхідність врахування запропонованих вище змін до статей 44, 110 Водного кодексу України і статті 65 Кодексу України про надра, що не були предметом розгляду в першому читанні, як виняток, може прийняти рішення головний комітет відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, якщо про необхідність їх внесення буде зазначено у висновках цього головного комітету та/або експертного підрозділу Апарату Верховної Ради і оголошено головуєчим на пленарному засіданні під час розгляду такого законопроекту у першому читанні.

Крім того, зазначаємо, що текст порівняльної таблиці до законопроекту не відповідає тексту законопроекту.

За результатами обговорення Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Комітету з питань економічного розвитку внести пропозицію до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо ліцензування діяльності з буріння та використання свердловин для добування підземних вод (реєстр. № 9020 від 16.02.2023), внесений народним депутатом України Єфімовим М.В. та іншими народними депутатами України, прийняти за основу, з урахуванням зауважень Комітету, висловлених у мотивувальній частині цього рішення.

2. Рішення направити до Комітету з питань економічного розвитку.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

